

Kaip pats, taip ir patys
neatidžia mūsų žinioms,
kad tautos dora buvusi ten,
kur tikimasi principai slėpti.
— Washington

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje... \$3.00
vieną sykį savaitėje... \$1.50
Bostono apilinkėje... \$4.00
Ukrainijoje metams... \$4.25
Vienas numeris... 5c.

VOL. 3 Metai 3 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 62 394

Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 6, 1918.

Vokiečių submarinai Amerikos pakrantėse.

Nuskandino laivų, žuvo žmonių.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on June 5, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

NUSKANDINO 12 LAIVŲ AMERIKOS PAKRANTĖSE.

New York, birž. 3 d. Iki šio vakaro sužinota, jog jau 12 laivų nuskandino vokiečių submarinai Amerikos pakraščiose veikdami nuo gegužės 25 d. Didžiausias laivas, tapęs auka submarinų, kurie nori su-trunkdyti gabenimą kariuomenės ir reikmenų Francijon, buvo Carolina, 8.000 tonų įtalpos. Buvo atakuotas nedidelis apie 125 mylias į pietų rytus nuo Sandy Hook. Jis turėjo 200 pasazių ir 130 jureivių. Jie gavo progos sulipti į valtis, bet iki šio vakaro apie jų likimą nieko nesužinota. Bet yra viltis, kad koks nors laivas juos paėmė, o jei ne tai savo valtyse dasivaris iki krašto.

Kitų laivų jureiviai išsigelbėjo.

Lewes, Del. birž. 4. — 19 žmonių, pasazių ir jureivių nuo sutorpėduoto laivo Carolina, pasiekė šios vietos ir atnešė baises naujienas apie nuotikius jūrę, kaip žuvo 16 jų draugų ir kaip viena mergaitė jūrę bangų blaškoma laike audros nedėlioju buvo išgelbėta. Prieš sutorpėdavimą Carolinos 10 valčių su žmonėmis nusileido jūrėn ir visi perkentėjo didžią audrą vandenynė. Šie atvykusieji sakė, jog kiti turėję žūtį. Bet jie nuddžiuo, kuomet jiems pranešta, jog didžiama Carolinos žmonių išgelbėta. Sutorpėdavę tą laivą submarinas yra U-37.

NUSKANDINTIEJI LAIVAI.

Porto Rico liner Carolina.
Savannah liner City of Columbus.
Steamer Texel.
Schooner Edna.
Schooner Edward H. Cole of Boston.
Schooner Jacob M. Haskell of Boston.
Schooner Isabel B. Wiley of Bath.
Schooner Hattie Dunn of Thomaston, Me.
Schooner Samuel W. Hathaway of Boston.
Schooner Hauppauge.
Tanker Herbert L. Pratt.
Steamship Winnieconne.

MARŠRUTAS P. KAZIO ČESNULIO PRAKALBŲ.

UTARNINKE, Birželio 4 dieną Brockton, Mass.
SEREDOJ, Birželio 5 dieną So. Boston, Mass.
KETVERGE, Birželio 6 dieną Worcester, Mass.
PĖTNYČIOJ, Birželio 7 dieną Hartford, Conn.
NEDELIOJ, Birž. 9 dieną New Haven ir New Britain, Ct.
PANEDĖLYJ, Birželio 10 dieną Bridgeport, Conn.
SEREDOJ, Birželio 12 dieną Newark, N. J.
KETVERGE, Birželio 13 dieną Paterson, N. J.

I p. Kazio Česnulio prakalbas patartina visiems lietuviams atsilankyti, nes mūsų jaunas ir gabus veikėjas labai svarbiais reikalais po Amerikos lietuvių kolonijas važinėja ir daug naujinių nurodymų Lietuvos politiku klausimu teikia. Nepraleiskite progos pasiklausyti prakalbų gabaus lietuvių veikėjo.

Vokiečiai Francijoj sulaikyti

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on June 5, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

MŪSIAI SUMAZĖJO.

Didieji vokiečių anpuoliai, kurie buvo užvesti Francijoj ant plataus fronto dabar virto į atskiras atakas tarp Soissons ir Chateau-Thierry ir į rytus palei Marne linkui Reimsio.

Nors šiose atakose priešiniai kas dar naudoja nemažą armiją ir nemažai artojų, tai visgi jie sulaikinijami visur ir nepasivaro pirmyn. O kairur priverstas tik gintis nuo smarkių atakų, vedamų Amerikos, Francijos ir Anglijos kariuomenių.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on June 5, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

UŽGINČIO.

Washington, birž. 3. — Karės Departamentas paskelbė gen. Pershingo pranešimą apie tai, jog vokiečių girimasi apie paėmimą Amerikos amunicijos sandėlių prie Sere ir En Paradais, yra neteisingas.

Talkininkų lakūnai neseniai atakavo Koelną, Vokietijos miestą. Tai 147 buvę užmūsta ir 157 sužeista.

Jei Šv. Valstijos dabar siųstų kariuomenės tiek, kiek turėtų laike naminės karės, tai turėtų nusiksti Francijon 11.500.000 kareivių.

Rusijos žmonių vargai ir bolševikų pasiutimas.

New York, birž. 2. — Vieną rusų savo draugai Amerikoje atsiuntė laišką, kuriame aiškiai atvaizdina Rusijos stovį ir bolševikų dūkimus. Rašo:

"Rusija sutriuškinta išaukinti ir viduriniai priešininkais, teisingai paniekinta ir nekenčiama didžiųjų valstybių, kurios kitąsyk ją pasitiko, yra pakrikdyta ir nyksta. Mano šalis nustoja gyvuoti. Mano blogai buvo prieš kovą mėsos revoliuciją, kuomet mūsų nelaimingas, pugalvis caras, savo vokiškos žmonių intencijose rodos viską darė, kad tik išvedus žmones iš kantrybės. Dabar mes turime tūkstančius bevaidžių carukų, vyriausieji kurių vokiečių apmokami, o žemesnieji privilioti anuos palaišyti pinigais, pinigais ir pinigais."

Dabartinė valdžia panaikino visus įstatymus, visus teismus, visas teises, visą palikimą, žemės valdymą, privatinę žemės valdymą miestuose, visokius luomų skirtumus ir visokius laipsnius armijoj ir laivynė. Jie užgriebė visus bankus, atidarinėja visus privačius seifus, ir konfiskuoja ten esančią auksą ir sidabrą, nors pirmą niekuomet nebuvo rokojama kriminaliu daiktu jų turėti.

Žinoma, viskas, ką jie "paveda" yra taip beprotiška, jog iš to aišku pasidaro, kad jie neuztiks, bet praeis šimtmečiai iki bus užmūšta šitoji jų padaryta netvarka. Šalis grįžta į laukinį stovį. Ir mes nesulausime geresnių laikų.

Keletą mėnesių atgal aš gan pusėtinai gyvenau. Turėjau namus Petrograde. Pereitą pavasarį man siūlė už juos \$125.000, bet tuomet man patarta neparduoti, o kelti naują padaryti ir atvažiuoti Amerikon, dukterį būč išleisti, ir mokslus. Dabar beturiu iš viso \$2.000 ir nieko kitko. Namai ir kita privatinė nuosavybė konfiskuota, randa eina valdžiai, arba geriau sakant į privatiškas kišenes užurpatorių. Valdžios bondsai panaikinti ir tikėk man, kad jei ir daugiau pinigų turėčiau, tai

nebūtų ko pirkti.

Petrograds šiose dienose pradės mirti badu. To viso padėjimo kaltininkai paskutinėje valandoj žinoma paspruks užsienin, kur turėdami milijonus prisipilstę pinigų linksmai gyvena, o apipilėta šalis bus palikta baisiam likimui.

Gyvenimas Petrograde neapsakomai baisus — visi piktadariai, visi darbininkai ir sudemoralizuoti kareiviai apipilė reitai ateinančius traukinius su šokišiais tokiais valgomais daiktais. Pačiame mieste to viduryje dienos laiku tau minima nuo pečių tiesiog visus drabužius. Tik pamislyk, kad nėra jokios policijos, nėra nieko pasisausti pagelbon, nes tie, kurie gavai būtų prigriebti, tai tu ginklai buvo konfiskuoti, be ginklo oficialiai, be ginklo augščiausio generolai. Visi kareiviai ir tt. apsiginklavę ir virte razbaininkais. Bile valandą jie gali briaunius į tavo gyvenamus namus ir nuduodami kratą darą, paima tavo pinigų ir ką tik geresnio turi.

Ir kaip valdžia skelbia, jog "tikroji socialistišką valstybę" joks prasižengimas prieš privatinę nuosavybę nebus baustinas, nes visų didžiausias prasižengimas yra kaip sykis "privatinės nuosavybės piktybė," tokiuo būdu jūs matote, jog čia nieko negalima padaryti.

Mūsų pinigai niekur užsiejami neįprastai. Rusija nusibankrutijusi, todėl negalima išbėgti. Mano visi prieteliai ir giminės yra panašiamie baises padėjime. Kiekvienas dabar gyvena ant paskutinių savo pinigų ir tie, kurie pirma turtingi buvo. Jų pinigai buvo valdžios arba privatiškos bondsuose. O kadangi bondsai paskelbti tuščiais, tai kur tu gausi pinigų? Mano menkas protas negali apimti viso dalyko, tai yra perdidelis beprotystė. Iš visos širdies aš tikiu, jog mano brangūs Amerikos prieteliai laimingsi — yra suraminimu tas, kad žinai, jog yra nekenčiamų žmonių, kaip mes.

Amerikos Spauda apie Lietuvius.

KAIZERISKA NEPRIKLAUSOMYBĖ VIS DAR PASIEPIAMA.

Nepriklausomybė, kokia geriausiai kaizeris Lietuvą apdovanojo, vis ne tik dabartinės valandos, bet ir amžinuoju istorijos juoku. Toji kaizeriška Lietuvai nepriklausomybė peris į diplomatų išsitarimų — patarlių rinkinį. Jau vien dėlto Lietuvai ir jos vardas per amžius nežus.

Amerikos laikraštija gerokai gelbsti kaizerio istoriškąjį triksą diplomatinio anekdotu padaryti. Negana, kad kaizerio proklamacija editorialais, straipsniais ganėtinai apibūdinta buvo, dabar ją ant savo dantų pasigavo laikraštinių specialistai juokdariai ir kartunistai. Tolimas vakarų Seattle (Wash.) Times karikatūristas nupiešė lietuvių, labai į burlioką panašų, kurių kaizeris įsakęs imtis Vokietijos karės naštos, gerokai didesnės, negu ką tik Rusijos numestos sunkenybės. Toji karikatūra, typliška kitoms, kurios Lietuvai šokiui ar tokiu būdu invėlė.

Suminėti galima vieną kitą pavyzdį, kaip kaizeris spaudos plakamas. Taip St. Paul (Minn.) Pioneer-Press klausia ir atsako: "Kokiam gal pasaulyje galui kaizeris Lietuvai ir Rusijos kraštą užkariavo, jei ne savo armijai kanuoloms maisto gauti? Tai yra visa, ką kaizeris iš kaimiečio turėti gali. Jis juos taip pat vertina, kaip buvusis caras muziką." Washington (Pa.) Observer sarkastiškai nusišypso: "Lietuvai, be abejonės, bus malonu išgirsti, kad kaizeris ją Vokietijos karinės naštos dalį nešti aprinko." Tokios prasmes juokus krečia ir kiti laikraščiai, ir savo aštrią kalbą Latviją, Lenkiją, Estoniją, Austriją ir kitus kraštus kartais įmaišydami.

Pastebėti reikia, kad net taip tolimos kolonijos lietuviai, kaip Seattle, Wash., gerai pasigarsino. Jie mat dabar deda parašus po protestu prieš Vokietijos kesinimąsi Lietuvą pasijungti. Protestas buvo vietos laikraštį indėtas, kaip lietuvių atsakymas į kaizerio proklamaciją.

Providence (R. I.) Journal dikčiai Amerikos Lietuvių Tarybą editoriale gyvė už tinkamą Vokietijai atsakymą. Sako, nē abejonės, kad kaizerius bus sunku lietuvių pasijungti, tokio pasipriešinimo aktyvaizdovė.

Komentavimas apie lietuvių eina ir, reik tikėtis, apie lietuvių spaudos balsai neturės progos nutilti.

Lietuviai juodinami ir savų ir nežinomų.

Amerikos spaudon savo juoda snapą kyštelėjo ir mūsų bolševikų sebrai. "Naujių" padėtas blogas klausinis, Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos pavydė, davė progos drūčiakalbiui K. Jurgelioniui per kelius laikraščius "klerikalus" išplūsti. Kaizerį neva pikiant, p. Jurgelionis "klerikalams" ant galvos kuolus ta-

šė, būk jie Lietuvą parduoda. Jurgelionio pasakymo nerimtumą visi laikraščiai pastebėjo, išėmus kelių, ir per tai ne-talpo. Kiek pastebėti teko, Jurgelionio pranešimas tilpo keturiuose laikraščiuose — Pittsburgh, Pa., Utica, N. Y., Paterson, N. J. ir Springfield, Ill.

Netolies nuo Jurgelionio su A. L. Darbininkų Taryba (panašiai bolševikų sovietui) atsitipė ir Dr. J. Šliupas, pinigų Švedijoj pristigęs ir Amerikon pasipiginautų sugrįžęs. New Yorko laikraščių reporteriams būtų ir nebūtų dalykų papasakojęs, neužmiršo katalikus ir dviasikiją paterlioti, lyg kad tuo kokią nors naudą Lietuvai atnešti galima. Rimtesnieji laikraščiai, kaip New York Times, Dr. J. Szlupo apie "klerikalus" plūpimą praleido. Matė, kad senis niekus tauškia.

Jurgelionis, Szlupas — žinomi žmonės. Perstai jie jus kam reikia tikroji šviesoj, ir dalykas užbaigtas. Bet bėda ta, kad anonimų ir žemų juodintojų atsiranda. Neseniai New Yorko Sun, rašydamas apie vokiečių pinigų veikimą airių suokalbuiose, nē iš šio, nē iš to lietuvių šale nigerių antgalvį pastatęs užreikė, kad lietuvių, lygiai su negrais vokiečių pinigais intrigos intekmė veikianti. Nē šis, nē tas toki kompanija. Arba imkime Baltimorės lietuvių. Socialistų ir Szlupo kiek apgadinti, bet šiaip jau geri žmonės. Bet Boston Transcript, šiaip rimtame laikraštėje, tilpo nē šio, nē toks aprašymas. Mat nē tai "salaveišiai", nē tai koki ten protestonų sekta Baltimorės lietuvių "gelbėti" išsirengusi. Esą Baltimorėje į 13.000 lietuvių, o tik 2.000 į katalikų parapiją tepiguli. Likusius vienkuolią tūkstančių reik rūpintis "išganyti."

I tokius dalykus vietiniams tēmyti ir atsakyti reikia.

Ivairios žinios.

Iš Londono neseniai žinia atskrido, kad Vokietijos sutikimu Baltgudija respublika pasiskelbusi. Eina Lietuvos ir Baltgudijos derybos, kad iš tų dviejų valstybių sudarius vietinę kuną po Vokietijos milita-

riu protektoratu. Kaip ten dalykai stovi, sunku pasakyti. Taipgi nē mums, nē kitiems apie tai komentuoti nē kaip, nors tą žinią turbūt visi laikraščiai išsispauzdino.

Frank J. Smyden iš pavar-dės ant lietuvių neatrodo, bet yra lietuvis, karės auka krikšč. Karės fronte mėtus išbu-vęs, du kart sužeistas, o 7 ge-gužio dieną kovoje prieš už-muštas. Prigulėjo prie King-ton, Pa., Lietuvos Vyčių kuopos. Wilkes Barre ir apielin-kės laikraščiai apie to vyro garbingą mirtį plačiai minėjo.

Worcester, Mass., Waterbu-ry, Conn., Manchester, N. H. lietuviai, kaip iš vietos spau-dos pranešimų paaiški, jau ge-rokai bruzda, tvarkiai prie Ištikimybės Dienos (4 d. lie-pos) rengiasi. Panašų "ad-vertisement" gaus ir visos ki-tos lietuvių kolonijos, kurios tik gerai susiorganizuos ne tik Ištikimybės Dienos Iškilmėm, bet ir savo veikimu garsintis. Dabar ytin gero proga save A-merikai gražiai užrekomen-duoti, išsigaarsinti. To pro-gos praleisti būtų neįsimintina. Tokių progų nedaug tėra. Liet. Informacijos Biuras.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on June 5, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

FINLANDIJA PO VOKIEČIŲ JUNGŲ.

Londonas. — Susketa slap-ta sutartis tarp Vokietijos ir Finlandijos. Sutartis laikoma slaptyje nuo Finlandijos par-lamento. Sulgy sutarties Fin-landijos valdžia imasi įsteigti monarchiją po vokiška dinastija ir pavesti Finlandijos ar-miją vokiečių vadovavimui. Tokia žinia skelbia Times, ci-tuodamas Stockholmo socia-listišką laikraštį Politiken, kurs turi susisiešimų su nepri-gulmingais Vokietijos socia-listais.

Toliau pranešama, jog Fin-landija pasižada neužleisti Švedijai Alandų salų, o leisti jas Vokietijai vartoti, kaip laivyno bazą. Toliau Vokietija gauna praėjimą per Fin-landiją į Arktiškas jures. Fin-landija sutinka imtis aštrių prie-monių kovoti prieš anarchiją.

Vokietijai leista turėti kari-nę spēką Finlandijoj iki visos sutartys bus išpildytos.

Ex-caras iš Tobolsko buvo perkeltas į Ekaterinburgą dėl to, kad planavo iš ten pabė-gti. Keliavo šlajomis ir keliom užėmė keturias savaites.

JUOZO KOWALIAUSKO BANKAS — BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS.

Bankierius J. Kowaliauskas sako:— Nelaikyk Liberty Bonds'ų pas save! Jie yra grynas pinigas. Jei pražūtų arba sudegtų — nustotum savo triūsą.

NEŠK Į LIETUVIŲ BANKĄ IR PADEK JUOS Į SEIFĄ. NES LIETUVIŲ BANKAS VISOKIUS DOKUMENTUS SAVAME SEIFE LAIKO UŽ DYKĄ.

JEIGU NORI UŽ JUOS GAUTI PINIGUS

Lietuvių bankas šiandien moka:— Už pirmos paskolos bondsus \$98.50, už antros \$92.54, už trečios \$95.00.

BANKIERIUS JUOZAS KOWALIAUSKAS

Lietuvių Banko prezidentas

111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

DARBININKAS

10 So. Boston's Starininkas, ketvirtas ir subatona.
Laidis Am. Lietuvių Rymo Katalikų J. J. J. J. J.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs \$4.00
6 months \$1.50
Foreign countries yearly \$4.25

"DARBININKAS"
101 W. Broadway, South Boston, Mass.

GRYNI FAKTAI

Dabartinė pasaulinė karė buvo proga pasirodyti visokių rikių žmonėms, buvo proga pasirodyti atskiroms tautom, valstybėms ir tautų partijoms. Buvo proga pasirodyti dar-
kai.

Žemiausias, niekiausias ro-
les toje pasaulinėje dramoje at-
dėso socialistai. Jie vaidina
roles išdavių, žmogžudžių,
vagių, tyronų, razbaininkų.
Ant nelaimės šita drama
vaidinama ne teatre, bet gyve-
nime ir jų žmogžudystės, va-
gystės, išdavytės ne nudavi-
mai, bet gryni faktai.

Pasaulinės dramos scenon
socialistai pasirodė niekų ro-
les užsilepus Rusijos revo-
lucijai.

Grynu faktų yra tas, jog
kraštutiniai raudonieji socia-
listai — bolševikai pakirsdė
Rusiją, sugrąžino ją į baisės-
mį stovį, negu ji buvo 400 me-
tų tam atgal.

Jie neteisėtai užgrobė val-
džią.

Jie panaikino laisvę spau-
dos, žodžio, susirinkimų, su-
silaikymo, sąžinės.

Jie konfiskavo sau priešiš-
gų laikračių spaustuves.

Jie išvaikė Steigiamąjį Sei-
mą, kurin patys žmonės ats-
tėvus buvo išrinkę ir kur ge-
niausia visų žmonių valia ap-
sprendė.

Jie pakirsdė armijas, kad
vokiečiai paskui be vargo, be
kovos atėmė artileriją, visokią
karinę medžiagą.

Jie susitaikė su vokiečiais
gurdodami kaizeriui Lietuvą,
Lenkiją, Ukrainą ir visą Pa-
baltiką.

Rusijos bolševikai-socialis-
tai taip suardė kraštą, kad jis
per šimtmečius neatstausys,
padarė tokias gyvenimo sąly-
gas, kad tarp žiauriausių lau-
kinių genčių saugiau, negu
Rusijoje. Ten kas tik ne bol-
ševikas, tai buržuazas, buržu-
zas turi slapstyti vien dėlto,
kad jis buržuazas. Pasirody-
mas gatvėje oficeriškuose rū-
bėse reiškia mirtį. Nebuvo
šalies, nebuvo tautos, nebuvo
laikų, kuomet kas nors pana-
šus dėtis, kaip socialisti-
koj Rusijoje.

Finlandijos socialistai pa-
sėkė Rusijos bolševikus.

Jie negavė viršaus parla-
mente, nutarė ginklu įvesti
revoliuciją, tvarką. Pasiaukę
talon Rusijos bolševikus pra-
dėjo negirdėtas teriones. Fi-
ni legališkoji valdžia negalė-
dama atsiremti prieš nesvieti-
škas gausias bolševikų turėjo
šauktis vokiečių tautos. To-
kiu būdu Finlandija pakliuvo
Vokietijos intencijoms, nes ne
užkai kaizeris siuntė savo
kariuomenę prigelbėti sumušti
bolševikus. Reiškia socialistai
yra kaltininkai užtraukimo
vokiškos intencijos Finlandijoje.

Amerikos lietuvių socialis-
tai pasirodė karštais pritari-
jais Rusijos ir Finlandijos so-
cialistų bolševikų. Amerikos
ir Rusijos lietuvių socialistai
paukiai lošia nekėdžių roles
pasaulinėje dramoje.

Amerikos lietuvių socialis-
tai sudėjo pinigų išvaizdai-
mai bolševikų vadui Trockinui.

Kai Amerika stėjo karėn,
tai Amerikos lietuvių socialis-
tai pradėjo bolševikų roles lo-
šė.

Jie agitavo jaunus vyrus
nesiregistruoti.

Jie apgaudinėjo žmones sa-
kydami: "prisirašykite prie
mūsų, o nebūsite paimti kariuo-
menėn."

Jie šaukė, kad reikia sukilti
prieš valdžią.

Jie sakė, kad žmonės sukil-
sią ir sudrebiną Washingtono
valdžią.

Jie šaukė, kad prez. Wilson
sulaužęs šalies konstituciją
paskelbdamas Vokietijai karę.
Tokiu būdu Amerikos lietu-
vių socialistai teikė "aid and
comfort" priešininkui.

Vokietijos valdžia to tik ir
laukė, kad šioje šalyje atsiras-
tų kuodidžiausias skaičius ka-
rės priešininkų. Ir socialis-
tai savo pasielgimais džiugino
Vokietijos valdžią, drūtinio
kaizerio sostą, didino junkerių
galybę. Tuomet Vokietijos
valdžia nustojo kalbėti apie re-
formas, o per socialistų ma-
lonę pasiūlusio rankas Rusi-
jos fronte ir per Amerikos so-
cialistų veikimą, matydama
karės priešininkus, pasirašė
rankoves rengtis sumušti ga-
lingus priešininkus Franciją,
Angliją ir prisidedančią Ame-
riką.

Tuo tarpu Lietuvos veikėjai
matydami, kaip socialistai i-
vairiuose kraštuose susilpnino
kovotojų prieš kaizerį spėkas,
kaip Rumunija buvo priversta
per bolševikų išdavytę tain-
kintis su vokiečiais, matydami,
kaip Rusijoje bolševikai iš-
ardė tvirtiausią organizaciją
Centralinį Komitetą, kaip su-
kišo kalėjiman Viršiausios Ta-
rybos narius, kurie darbavosi
dėl Lietuvos nepriklausomybės,
tai tie Lietuvos veikėjai ir vi-
sa Lietuva, turėdama po nois-
mi kaizerio kumštį, negalėjo
nepasiduoti Vokietijos pakis-
toms sąlygoms.

Todel grynu aiškiu faktų y-
ra tas, kad socialistų juodus
darbus pasinėrė kraujuose,
netvarkoje ir piktadarybėse
rusų tauta, per socialistų
išdavytę buvo papludus krau-
juose Finlandija ir pakliuvo
Vokietijos intencijoms, per so-
cialistų šunybę šeiminkauja
vokiečiai Ukrainoje, per socia-
listų niekybę vokiečiai valdo
lenkus, per socialistų išda-
vystę Lietuvą lieka "globoje".

Vokietijos, per socialistų dar-
bus užsitęgė karė, o jei ji bus
pralaimėta, tai to kaltininkai
bus socialistai.

**KLAIDINGAI UŽSIMINĖ
APIE LIETUVIUS.**

Boston Herald'o pereinio pa-
nedelio numeryje randame il-
gą straipsnį iš po plunksnos
James C. White. Jisai tame
straipsnyje nurodo, jog talmi-
ninkai turi įsikurti į Rusijos
reikalus ir atgaivinti rytinį
frontą, nes talminkų perga-
lė vakaruose nebūtų galutina.

Sako: "Dabar atėjo laikas,
kuomet paaiškėja, kad jei mes
neisime į Rusiją ir neprigelbė-
sime jai jos reikaluose, tai Ru-
sija užvirs ant mūsų."

Toliau nurodo, jog vokiečiai
šeimininkaudami Rusijoje jau
gauna iš ten sustiprinimų žno-
nėmis. Jei ir toliau vokiečiai
gaus sustiprinimų iš Rusijos,
tai vokiečių nebus galima nu-
laikinti.

Autorius nurodo, jog ligšiol
politikieriai, laikraščiai, kny-
-

gos buvo nukreipę visuomenės
atydą vien į vakarinį frontą,
o pasak autoriaus "nežinystė
artimųjų rytį ir rytinės terito-
rijos ir stoka užuojautos kei-
tam mišiniui tautų šioje teri-
torijoje, prisidėjo prie nutoli-
nimo rytinio fronto nuo visuo-
menės atydos ir svarstymo. To
pasekmė yra ta, jog milijonai
žmonių visai nepaisė, kad Vo-
kietija užgrobinėjo Rusijos že-
mes."

Paskui apie lietuvių auto-
rius šitaip užsinaus:

Palei Baltiką ji (Vokietija)
davė padrasinimus ir pagel-
bą veik kiekvienai tautinei
aspiracijai, bandant įsteigti
daugybę valstybių taip smul-
kių, kurios neįstengtų daryti
ofensyviškai arba defensyvi-
škai nei žingsnio ir vis-gi būtų
lengvai kontroliuojamos. Veik
kiekviename atsilikime ji ejo
prie nustatymo tokių rubežių,
kad liktų senos tautinės anti-
patijos. Dabartinio laikų vo-
kiečių valdžia iš visų išgalių
pasileido, kad užgėdint tarp
lietuvių ir lenkų seno nepasi-
tikėjimo ugnį. New Yorke to-
pastangos jau pasiekė savo
auščiausio laipsnio. būtent
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Net štai pastarojoje savaitėje
vokiečiai padarė dar vieną
neseniai buvusiam lietuvių
kongrese, kur išnėstas lenkus
denuncijuojantis protestas.

Ivairiais reikalais.

POLEMIKA.

"Tėvynė" redaktorius p.

Račkauskas ir vėl meluoja.

Laike Amerikos Lietuvių
Tarybos suvažiavimo, geg. 1,
2 ir 3 d. Washington, D. C.,
pasikalbėjime su p. Račkausku
(jisai tenais tautininkus atsto-
vavo) užklausan, kokių prie-
žasčių delei Lietuvių Informa-
cijos Biurai "Tėvynė" nesiun-
čiama — už pinigus. Ponas
Račkauskas labai artistiška-
i nudaėvė nusistebėjimą, kad jo
redaguojamo laikraščio negau-
nam — ir jau buvo besirengęs
prie pasiteisinimo ir apgalės-
tavimo.

Nenorėdamas pono redakto-
riaus varginti jo dirbtinai
prieindinėjimas, pertraukdamas
jo mikčiojimą pasakiau, kad
nors tiesiog iš išleistuvės, vie-
nok kaip kada "Tėvynė" gau-
nam — ir tuomet gaunam, ka-
da ponas Račkauskas, neturė-
damas kuomi tautininkiškojo
susivienijimo organo spaltus
užpildyti, jo didesnę dalį pa-
švenčia šmeižimui visuomenės
įstaigų, kurios visomis savo
jėgomis dirba Lietuvos laisvės
reikalų pirmą pastūmėjimui,
(ypač p. redaktorius pamėgo
dėrgti A. L. T. ir jos ivairius
skyrius).

Taip-gi ir tuomet gaunam
arba gaunu jo laikraštį, ku-
omet p. redaktorius, miklinda-
mas savo smagenyną atranda
reikalingu visuomenės įstaigo-
se dirbančias pavienias ypatas
šmeižti, ypač kuomet p. redak-
torius specialius savo melavi-
no gabumus išmėginamas
ant manęs užsiplūdinę, su
tikslu man pavestam lietuvių
darbui pakenkti.

Man bekalbant, ponas Rač-
kauskas savo akis į nekalts
Tarybos grindis šmeigė, arba
mėtė į šalį, kaip ir kiekvienas
melaginis, nuoga teisybę pa-
matęs.

Nematau reikalo kartoti pir-
mesnės p. Račkausko melagys-
tės. Viešai reikalavau, kad
jisai teisingumą savo šmeižtų
parparodytų per savo laikraš-
tį, arba jisai vėl gaus vieną
antpaudą patvirtinimui jo
viršinieto specializacijoje. P.
Račkauskas pasirinko pas-
kutinį.

Štai ir dabar "Tėvynės" gu-
mūla gavan, nes ponas redak-
torius atsibuvęs Tarybos su-
važiavimą aprašydamas ir vėl
graziiai pamelavo, sakdamas,
kad aš, išduodamas raportą iš
Pildomojo Komiteto veikimo
tautinės tarybos įgaliojinių ne-
įvardijęs.

Keista, visi posėdyje daly-
vavusieji girdėjo, kuomet mi-
nėjan keturias pavarde ty,
kurį tautinės tarybos raštin-
ninkas A. L. T. raštinės ofici-
jaliai prisuntė. O gal p. Rač-
kauskas geriau žino ir už savo
tarybos raštininką? Gal ne
tie žmonės man buvo nurody-
ti? Bet ir tuomet jisai lieka
kalnu, nes, atstovaudamas savo
tarybą ir kai nors nevisai tei-
singai apie savo atstovaujama
organizaciją išgirdęs privalejo
tuojau atsiaityti.

S. L. A. organo redaktorius
tikslas yra aiškus: nors jau at-
šipino savo dantis bemėginan-
damas katalikų veikėjus kandi-
datus, ir nors jau paspringo be
šmeiždamas įstaigas ir pavie-
nius žmones, dirbančius Lietu-
vos šventą darbą — Lietuvai
liuosybės išgavimui, dar pas-
kutinia savo išsikisimu norėty
parparodyt, buk A. L. T. ne
pildanti New Yorko seimo nu-
tarimų, net raštinė nežinanti
kas į Pildomąjį Komitetą in-
eina.

Gal ponas Račkauskas pana-
šų raportą, kaip kad jisai rašė
savo laikraštyje, ir ji siuntis-
siai tarybai išdavė. Jei taip,
tai tuomet būtų aišku, kodel
Tautinės Tarybos įgaliojimai
norėty į Pildomąjį Komitetą
atbuli ineiti.

Ponuliai, apsižiūrėkit, o at-
rasit kur šuva pakastas.

J. Bielakis.

I LIETUVIŲ VISUOMENĖ.

Kodel šiandieną ištikimiau-
sias Lietuvos sūnus neretai
pragaistinga Lietuvai darba
atlieka? Kodel taip sunkiai
reikėjo dirbti, kol visas darbas
Lietuvos laisvės reikaluose su-
centralizuota? Kodel dar iki
šiam laikui mūsų visuomenė
taip nerangiai prie Amerikos
Lietuvių Tarybos pakviestojo
darbo stvoja?

Atsakymas į augščiaus pa-
duotus klausimus yra aiškus.
Ne dėlto, kad mūsų žmonės
būtų ant tiek dar nepribrendę,
kad Lietuvos reikalų nesup-
rastų ir neatjaustų; nedėlto,
kad jie link ty reikalų savo
priderysčių nesuprastų. Bet
dėlto, kad plačioji lietuvių vi-
suomenė mažai žinojo, ką A-
merikos Lietuvių Taryba lais-
vės reikaluose veikia.

Jei mūsų žmonės pilnai ži-
notų, nors ant tiek, ant kiek
šiuo tarpu visiems galima ži-
noti, tuomet nesirastų Ameri-
kos lietuvių tarpe tokių kerėb-
lių kaip "šelpimo fondai",
"liuosybės fondai" ir toms pa-
našios "įstaigos", kurios spa-
radiškai dauginamosios ir
augdamos kaip grybai iš po
lietaus, bet po trumpo laiko
supūdamos užtersia lietuvių
kajį orą. Kada visuomenė ži-
notų apie visą veikimą, tuomet
lietuvių tarpe nesirastų kaize-
rio bernų, kurie kedena darvą
anom "įstaigom". Lietuvie-
kiai cecilikučiai — bolševikai
tuomet vien kišenėse špygas
galėtų rodyti ir į pagalvės iš-
niokius, kurie ir dergti tuos,
kurie dirba Lietuvos laisvės
reikalų pirmą pastūmėjimui,
nes tuomet vien jie patys savo lei-
džiamus šlamštus teskaityty,
tuomet jiems, savo nešvarią
burną atvėrus, tikras lietuvis
jų nasrų užčiaupimui lengvai
būdas surastų.

Jei mūsų visuomenė apie A-
merikos Lietuvių Tarybą Lie-
tuvos reikaluose veikimą ma-
žai žinojo nereikšia, kad jų
formavimui pastangos nebuvo
daromos. Iki šiam laikui, apie
visą A. L. T. ir T. F., su jų
ivairiais skyriais, Lietuvos
laisvės reikalų veikimą visuo-
menei būdavo vien per spau-
dą pranešama. Pasirodė, kad
nepilnai užduotis yra atlieka-
ma, nes spaudintais žodis ne vi-
sus lietuvių pasiekia; o dar ir
tai, kad spaudintais žodis taip
aiškiai dalykų perstatyti ne-
gali, kaip kad gyvas žodis tą
atlieka.

Todel, A. L. T. sudarė tam
tikrą komisiją, kuri tuo reika-
lu rūpintis, ir savo užduotis
atsieimui įvairiais būdais
naudosis.

Vienas iš būdų yra, kotan-
čiausias po kolonijas prakalbų
rengimas. Jau nekuriose kol-
onijose yra surengta, tam tikrų
kalbėtojų maršrutai (šio laik-
raščio numeriuose yra garsina-
mi).

Visi lietuviai yra raginami
į prakalbas atsilankyti ir su vi-
suomenės įstaigų veikimais su-
sipažinti.

Prakalbose bus daromos pa-
stangos, kad kuoaiškiausia da-
lyką perstatyti. Jei kas būtų
nevisai aiškiu, galite kalbėto-
jų paklausti, o jisai su mielu
noru tamstoms paaiškins.

Visos lietuvių kolonijos A-
merikoje, kur tik randasi bent
keliasdešimtis lietuvių, yra
kviečiamos ir raginamos komi-
sijai pranešti kiek jos turi lie-
tuvų ir kada būtų parankiau-
sia prakalbas sudaryti.

Rašant į komisiją reikia se-
kančiai adresuoti:
Lithuanian Nat. Council
Publicity Division,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Su tikėjimu ir mokslu žmo-
gus gali būti gera ir gudriu.

**Aukokite į Tautos
Fondą.**

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

NORWOOD, MASS.

Geg. 26 dr. Jos Nep. P. P.

Šv. įvyko prakalbės. Kalbė-
jo kun. A. Daugis apie tai,
kaip dr. Jos turi rūpintis neli-
mingais nariais ir našlaičiais.

Po gerb. klebono prakalbos S.
Smilgiutė deklamavo eiles. Po
to kalbėjo ponas O. Jankaus-
kienė iš So. Bostono. Aiškino
dr. jų naudingumą ir apšvietos
reikalingumą. Šv. Cecilijos
choras po vadovystę pono Sta-
sevičiaus sudainavo keletą dai-
nelių. Deklamavo eiles Apolo-
nija Stašaičiūtė. Antru atvė-
jį kalbėjo p. Jankauskienė a-
pie tautos reikalus. Šitoji dr-
ja ketina surengti vakarą, pel-
ną kurio skirs Tautos Fondui.

Naujų narių prisirašė 10.
Lietuvos Duktė.

SCRANTON, PA.
Pora mėnesių atgal čia susi-
tvėrė Dailės Mylėtojų Dr. ja.
Pasiskelbė būsianti beparty-
viška. Už mėnesio po išstiegi-
mo pradėjo lavintis, vado-
vaujant A. Sodeikai. Geg. 29
d. turėjo pramogą. Sudainuo-
ta "Vaziavau dieną," "Du
brolėliu kunigu," šokta "Kri-
putis," po to dainuota "Sė-
džiū po langeliu," "Verpė-
jė" ir tautos himnas.

Vienas iš narių.
PATERSON, N. J.
26 d. gegužio 7 val. vak. L.
Vyčių 61 kp. surengė išleistu-
vės draugo į kariuomenę p.
Svagždžio, kuris ištikimas bu-
vo Vyčių organizacijai. Pir-
miausia Vyčių choras sudaina-
vo Lietuvai Tėvynę, Ameri-
kos himną ir daugiau dainelių.
Paskui J. Sprainaitis pakalbė-
jo perstatydamas gerb. kun. J.
Petravičių, kuris įspūdingą
prakalbą pasakė. Paskui trum-
pas prakalbėles ir palinkėji-
mus pasakė B. Obelavičius, J.
Kulakauskas, A. Alubiekas ir
pirmininkė Vyčių kuopos p-lė
F. Venskiaučienė. Galop pra-
kalbo kun. J. Svagždis iš Phi-
ladelphijos, Pa. Po to buvo
žaislai ir dainos.

Vytis.
A. + A.
DOMININKAS DEGUTIS.
Paėjo iš Suvalkų gub. ir ap-
skričio, Punksko parap., Šlyna-
kiemio kaimo. Mirė apie 24 d.
gegužio, paliko moterį ir skai-
tingą šeimynėlę dideliame nu-
lūdimė ir du brolius Ignotą ir
Jurgį, abudu Amerikoje tik
nežinome jų antrašų ir dau-
giau giminių yra, jeigu norė-
tuomet smulkesnių žinių, mel-
džiam atsiskaityti šiuo antrašu:
J. Karalius,
1337 Glyndon Avenue,
Baltimore, Md.

ALBANY, N. Y.
30 d. gegužio įvyko balius
šv. Jurgio dr. stės ant Sherman
st. vokiečių svetainė. Nusise-
kė kogeriausia, žmonių buvo
pilnutė svetainė. Visas pelnas
skirtas parapijos naudai. Bu-
vo šokiai. Pertraukose šokių
sudainuota pora dainelių po
vadovystę p. B. Lauraičio, ku-
laris atsivertino su albaniečiais,
31 gegužio apledo Albany, iš-
keliaavo į Chicago. Gaila bu-
vo mums išleisti tokį vyrą.
Daug čia jisai darbavosi: su-
tvėrė keletą dr. jų, išmokino
chorą, sužadino prie tėvynės
meilės.

W

Tikroji meilė.

Viespatavo gili tyla.

Mėnulio tarp šviesių debesėlių augštai padangėse plaukdamos, tai savo šviesų balzgana apskritą — skridulį parodo, tai vėl tarsi nakties tamsumo nusigandęs ar susigėdęs slepiasi už šviesesnių ar tamsesnių balzganų debesėlių arba, teisingiau sakant — debesėliai dangaus regėdžiai, plaukdami jį nuo mūsų akių uždengdami užslepia.

Tas pats darosi ir su dangaus erdvės spingsančiomis padangėmis žvaigždutėmis; ir jos tai pasirodo pilnoje savo skaisybės ir grožės šviesoje, tai vėl už debesėlių slepiasi-kavojasi.

Bet naktis netamsi; net galima sakyti, kad šviesi, daili, rami, tyli, šilta ir jaukiai maloni — tikrai vasariška.

Nuo žydinčių pievose žolelių žiedelių, nuo medelių žalių lapelių, nuo snandžiančio išdailaus tamsaus šilo ir tamsžalio eglyno, nuo žydinčių jėvų, beždžių, putinių, šermukšnių, įvairių rūšių medžių ir medelių ir darželių žolynėlių malonų kvapų skleidžiančių, kvapnių, — kvepiančių žiedelių ir lapelių — taip ir kvepėjo, net galvą daigino kvapnio gausumo daugybė.

Ir įvairumas susiliejęs į vieną kokį tai saldžiai malonų širdį kutenantį, gaivinantį ir jausmus svaiginantį kvėpalų mišinį, kuriame jautėsi ir kiekvieno žolynėlio savotiškas gardus kvapas ir kartu visų drauge; jautėsi, kad užduodi kiekvieno kvapnio savotiško skonio ypatybės taip vaizdžiai, kad net vaidentuvėje persistatytai žiedelius, iš kurių tasai kvapnys paeina ir kartu jauti, kad šia viskas taip susilieję į vieną dvelkį, taip susimaišę, kad jokiū būdu jų neatskirsi, kad jie visi sudaro amžinai susiliejęs ir susivienijęs malonų kvapnių mišinį, kurį žmonės paprastai yra įpratę vadinti tyru, kvepiančiu, gaivinančiu Lietuvos sodžiaus oru.

Tyla viešpatavo.

Silėnų bažnytkiemis skendo vaismedžių sodų žaliūmyne. Šalė bažnytkiemio iš pietų pusės tekojo Lietuvis upė N., kurios vanduo tyliai plaukė ir savyje kaip veidrodyje atmušė mėnulio apšviestą iš tarpu senų klevų ir aržuolų kįstantį augstą bažnytelės bokštą, klebonijos triobų šešėlius taip, kad vandenyje, viskas kaip kokiam dideliausiam veidrodyje matėsi koaikiškiau.

Zavėjančią ir išdidžią tylą karts nuo karto pertraukdavo balsas griežlės, atsiliepianties papilio tirstai žole prižiūsiame pievoje, arba kur tai iš toli ateinantis atbalsys tvenkinyje koncertą keliančios varlių šeimynos, kurs rodė, kad ir tenai, šalto kraujo karalijoje, meilės jausmai virte verda ir išsilieja varlių dainose, savotiškoje baltkriaunių poezijoje, kuri išlojo taip meiliai, maloniai ir zavėjančiai skamba, kad žmogus klausydamas negali atsigerėti nei atsidžiaugti.

Senelis klebonas, kunigas Jonas... pabaigęs vakarines maldas užgesino žvakę ir rengėsi eiti gulėti, bet pirm guliant, sumanė dar puikiu, sveiku nakties oru pakvėpuoti ir pasigrožėti vaizdu, kurs buvo iš jo klebonijos per langą matomas. Užsimetė ant pečių praktinį apsiautalą, atsistojes prisiliejo prie atdaro lango ir žiūrėjo, gerėjosi, džiaugėsi ir mastė.

Mastė apie neapimamą Viešpaties galybę, kuri sutvėrė ir rėdė tai taip puikiu, platų begalinį erdvį pasaulį, kuriame ir dideliausį dangaus žiburių kūnai nuo amžių sau nustatytai kelias nuolat bėga, sukasi, juda, šviečia.

Ir žolės, ir medeliai, ir visoks gyvis savo esybė žemėlė.

matinėle dabindamas ir puošdamas, pildo Viešpaties įsakymus ir neša pasauliui naudą... Mastė ir galvoja kaip tas viskas tiksliai ir tinkamai sugalvota, nustatyta, suderinta ir iki menkiausių smulkmenėlių sutaukinta taip, kad nieko nei pridėk, nei atimk. Kaip ant svarstyklių nusverta, kaip apskritai nuicikuluota, kaip ant plauko nužiūrėta ir nutūmyta.

Atsiduso klebonas ir mastė toliau apie tai, kokia tai didybė ir galybė yra Viešpaties Sutvėrtojo, įėjus tokiais dideliais ir puikiais yra jo rankų darbai. Kokios meilės Jisai yra nuo žmonių vertas ir kaip žmonės Jį myli, kaip Jo klausos, kaip Jam dėkingas esti.

Ir ilgai-ilgai buvo tose mintyse paskenęs... Staiga sulijo šunelis Murza. Kun. klebonas krūptelėjo ir atšoko nuo lango, bet vėl atgal prie lango sugrįžęs pradėjo tēmyti ant ko čia tas šunelis taip loja... o nieko nepastebėdamas pradėjo piudyti: "uži uži, Murza, uži!" Murza nodamas bėgo linkui bažnyčios. Klebonas pamano, kad kartais kokie piktdarai apie bažnytelę suka, tvėręs šautuvą į ranką, užsimetęs skribliu ant galvos stačiai per langą iššoko greitai nuėjo tenais, kur girdėjosi šunies lojimas.

Praėjo pro bažnytelės kampa, per šventorių į kapines ir stabtelėjo... Ant vakar palaidoto a. a. vaikinio Jono Bitino kapo gulio kolia tai žmogysta ilguose baltuose marškinuose su palaidais iki strėnų nudrykusiais gelsvais plaukais, o mėnulis iš jo debesėlių išsiritęs, savo balzganų šviesos spindulių gausumu nušviestas kapines, tą žmogystą tarsi kokia aureole dabino. Kokios tai paslaptingos dievybės atspalvį suteikė, karta ir malonų ir išdidžiai artistiška puikų ir bauginančiai nejaukų.

Ar-gi tai būtų velionio Jono vėlė? Ar-gi jina ramybės neturėtų? To Jono vėlė, kurs buvo visos parapijos jaunomės maldingumo, darbštumo, malonumo ir Dievo meilės pavyzdžiu... ne, tas negali būti.

Murza loja ištole ir kojomis žemes kasa, bet artyn nelen-da, matomai "šmėklos" bijosi, ir jau ruošėsi galvą iškėlę ir į mėnulį žiūrėdamas užstangti.

Klebonui pasidarė nejaukų, lig ir neramu, baugu. Tik štai "šmėkla" garsiai atsidūsta: "O tu, mano Joneli mieliausias, kur aš dabar našlaitėle beapsidėsiu!" Ir pradėjo garsiai vergdama ukioti.

Klebonas jau buvo begrižtas į kleboniją, bet sustojo, o pasikui sugrįžo prie verkiančios "šmėklos".

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus.

— Ant amžių amžinųjų Amen.

— Ką tu čia, Onut, tokio laiku veikti?

Onutė krūptelėjo, išsigan-dėsi pašoko nuo kapo ir apstojė verkusi.

Atsisuko į kleboną, o mėnulis nušvietė jos skaistų jauną veidelį, jos ašaromis pasrūvusias akis, jos auksinius, puikius, ilgus per pečius nusidriekusius plaukus jos visą dailų liemenėlį, kurį dengė vien ilgi, balti kaip sniegas, drobiniai marškiniai.

Taip pasirėdžiusi, tose kapinėse tarp apsamanojusių medinių kryžių, žydinčių kapinių medelių, krūmų ir akmeninių paminklų skaisčiai mėnulis balzguna šviesa nušviesta, Onelė ištikrųjų išrodė kaip ne šio pasaulio esybė. Greičiau buvo panaši į aniolą, į nekaltą dūšėlę, o ne į septyniolikos metų sodietę mergelę.

Kunigas žiūrėjo į ją ir stebėjosi, bet jina, jau nieko neatsakė, tik susigėdusi nurau-dė, akis žėmėn nuleido ir su-

mišusi ar nebėkinojo, ar neišdriso ką besakyti...

Klebonas vėl užklausė: "Ką tu čia veiki naktį? Ar nebėjai vieną-vieną vaikščioti tarp nabašniukų?"

"Čia mano Jonelis gulio..." tai ištarusi vėl Onelė parpuolė ant kapo ir apkabinusi glebiu šaltą kapo žemėlę verkė ir dūsavė: "O tu mano Joneli, tu mano balandėli, kam tu mane našlaitėle palikai, kodel kart-tu su savimi nepasiėmėi į baltą grabą į siurą žemėlę... Aš tave taip mylėjau... aš tave taip mylėjau, o tu mane palikai..."

Klebonas priėjęs paėmė už rankos Onelę ir prikėlęs nuo žemės ėmė raminti.

"Onelė nusiramink, atminti ant Dievo. Juk Jo švenčiausia išmintis žino ką daryti, žino kam ko reikia, ir įėjus kam kokį kryželį suteikia, tai visomet reikia nusizėjimus pri-imti ir dėkavoti Jam už viską..."

Įėjus Jisai atėmė Jonelį, tą padarė iš meilės, nes ir Jonelis buvo Dievą mylintis ir doras vaikas, o tokius ir po mirties linksmas ir laimingas laukia gyvenimas prieglobstyje Augštesiausiojo. Dar ilgai gyven-damas ir Jonelis rasi būtų ne išbuves taip doru, kaip kad dabar buvo, delto nereikia pavydėti jam jo laimės, kokios jisai dabar susilaukė."

Klebonui tuos žodžius bekalbant Onutė biskį lig apri-mo, bet virpėjo visu kūnu ir ašaros latakais per jos skruos-tus riedėjo.

"Kad aš, tėveli, taip labai jį mylėjau... taip labai... aš be jo gyventi negaliu..." Man rodosi, kad tenai po ta sierąja žemele, kur mano Jonelis gulio, tai rojus, o šioje pasaulėje pragaras...

Man rodosi, kad mane Jonelis šaukia, kad aš greičiau, greičiau pas jį ateičiau... Aš turiu užbaigti šį pragarišką žemės gyvenimą... bėgsiu prie upės, šoksiu į vandens gelmes... nusiskandysiu... ir dabar tikait atbėgau-sau Joneliui pasisakyti, kad jisai ateitų pas upę manęs, kol aš prigirsiu, palaukiu."

Klebonas rūšėiai subarė Onutę už tokį sumanymą ir ne-leisdamas jos rankos nusivėdė į kleboniją. Tik prie kleboni-jos prieinant Onutė atsispeikė jo ir pamatė kad jina yra tik su vienais marškiniais. Norė-jų iš klebono rankų išsisukti, pabėgti, bet nevaliojo.

Klebonas įsivedęs į vidų, prisilaukę savo seersį ir pavė-dęs Onutę jos globai, patšai nuėjęs į savo kambarį dar il-gai meldėsi ir dėkavojo Die-vui už tai, kad jį padarė įran-kui išgelbėjimui nuo saužudys-tės nuodėmės jaunos įsimylė-jusios esybės — Onutės.

Kas tai tokia buvo.

Silėnų bažnytkiemyje ilgus metus mokytojavo Jonas Stagaras.

Jisai buvo vedęs ir turėjo vieną dukrelę — Onutę.

Onutė iš pat mažumės bu-vo rūpestingai auklėjama ir mokinama, o tiesą pasakius, buvo gana lepinama, papras-tai kaip visos vienintėlės tėvų dukrelės. Ir nors iš prigim-ties turėjo labai dailų kūno su-dėjimą: skaisčių malonų veide-lį, verdančias ir zavėjančias akeles, jautrią, meilę širdelę, bet buvo ir pusėtinai padykusi, be šposų neapsėdavo.

Taip buvo kol josios tėveliai buvo gyvi.

Jai sukakus dvyliką metų pasimirė motina, o neilgai trukus iš gailėsčio ir susirūpi-nimo įsirgo tėvas ir pagulėjęs ligos patalė apie porą mėnesių nukeliavo į kapines prie savo prisigėdęs, prie nabašniukės sa-vo žmonos, o Onutės motinos.

Mokytojaujant turtų nei vienas dar nesukrovė, taip bu-vo ir su Stagaru. Kol sveikas buvo visoko turėjo užtektinai, bet atliekamo skaitlio sutaupe-s neturėjo ir numirdamas Onelę paliko vien savo rakandus ir gerą vardą, o pinigų labai ma-žai, taip kad jau pirmose die-nose po tėvų mirties likusi na-šlaitė Onutė radoai labai ap-

verktinama padėjime.

Jos pasigailėjo šukininkas Bitinas ir priglaudė pas save, bet ne už dyką, jina turėjo ganyti kiaules ir dirbti ko-kios tik valiojo darbus, o už tą viską turėjo maistą ir apda-rą.

Jos po tėvų likusius rakan-dėlius Bitinas sukravė savo svirne ir sakė, kad Onutei už-augus, kuomet jinai tėkės, tie-daikteliai laibai susigadys."

Onutė naujose gyvenimo ap-linkybėse iš karto jautėsi la-bai nemaloniai, bet su laiku apsiprato ir prie visoko taip priprato, kad jau rodėsi, kad taip ir reikia, kad kitaip ir būti negali.

Bitinai buvo žmonės dievo-baimingi, dori, darbštūs, bet labai taupūs, net galima saky-ti, kad skūpiūs. Be reikalo nie-ko neieškojo, o iš kiekvieno daikto stengėsi ištraukti kodi-džiausią peklą ir naudą. Onu-tė priprato prie tvarkos, prie darbštumo, prie taupumo, prie pamaldumo, bet suvo ingimto klusnumo ir šposavimo atsi-kratyti nevaliojo, nors už tai ne kartą ir nukentėti prisiel-davo.

Mylėjo Onutė Bitinai visi ir ilgaiinai laikė taip, kaip savo tikrą dukterį.

Patys Bitinai teturėjo vien sūnų Joną porą metų vyresnį už Onutę.

Onutė su Jonu iš pirmų die-nų savo gyvenimo Bitinų na-muose susidraugavo ir tie draugiškos meilės ryšiai jiems didyn augant augo, brendo ir stiprėjo. Visi kai namiškiai, taip kaimynai, negalėdavo at-sigerėti iš juodviejų santarvės ir vienybės, net kaimynai — tėvai juodu savo vaikams nu-rodydavo kaip pavyzdį suti-limo ir meilės.

Bitinas kartą iš girios par-važiudamas su malkomis la-bai nuvargė, peršalo ir iš to gavo plaučių uždegimą, o pa-sirges kelias dienas ir Dievui dušią atidavė. Našlė Bitiniė-nė dar metus gyveno po jo mirties, bet nuolat rūpindavo-si, verkė, ir nyko; galiausia atgulė į lovą ir pasirgusi porą savaičių susivienijusi su Die-vu pasimirė.

Jonas Bitinas likosi vienų-vienas šeimininkas didelio turtingo ūkio, o našlaitė Onu-tė prie jo šeimyninkė. Bet tas buvo ne visiškai paranku, jau-niems šeimyninkams be senes-niųjų globos. Doros žvilgsniu galėjo kilti pavojus, todėl ku-nigas klebonas patarė jiems-dviem arba persiskirti arba paimti kokiuos senius pas sa-ve į ūkį.

Jonas senių nenorėjo į ūkį įleisti, nes matė, kad iš to gali būti ūkyje nuostolis, o Onutės jokiu būdu nenorėjo pa-leisti iš ūkio, nes buvo labai gera šeimyninkė, o rasi dar ir pripratimas ar net ir meilė prie to prisidėjo — kas ten išspės kas jaunolių širdyse de-dasi.

Vieną šventą dieną po pietų nuėjo Jonas į kleboniją pas kun. kleboną pasirodantį ir kaip jam būtų geriaus pasielg-ti, o kiti kieno, būk prašes-tai kaip visos vienintėlės tėvų dukrelės. Ir nors iš prigim-ties turėjo labai dailų kūno su-dėjimą: skaisčių malonų veide-lį, verdančias ir zavėjančias akeles, jautrią, meilę širdelę, bet buvo ir pusėtinai padykusi, be šposų neapsėdavo.

Taip buvo kol josios tėveliai buvo gyvi.

Jai sukakus dvyliką metų pasimirė motina, o neilgai trukus iš gailėsčio ir susirūpi-nimo įsirgo tėvas ir pagulėjęs ligos patalė apie porą mėnesių nukeliavo į kapines prie savo prisigėdęs, prie nabašniukės sa-vo žmonos, o Onutės motinos.

Mokytojaujant turtų nei vienas dar nesukrovė, taip bu-vo ir su Stagaru. Kol sveikas buvo visoko turėjo užtektinai, bet atliekamo skaitlio sutaupe-s neturėjo ir numirdamas Onelę paliko vien savo rakandus ir gerą vardą, o pinigų labai ma-žai, taip kad jau pirmose die-nose po tėvų mirties likusi na-šlaitė Onutė radoai labai ap-

degė, kad baidius supulius kentėdamas Jonas pagyveno trejetą žiemų ir namų. Prieš mirant patarė te-minti jina savo turto nabašniukus ir išlaikyti draugus Onutei."

Praeinko dešimt metų nuo tos nakties, kuomet senelis kun. klebonas taip netikėtai Onutę sulaukė nuo saužudystės, nuo pasiskandymo.

Dabar Onutė jau ne papras-ta Onutė, bet p-lė Ona Staga-rintė.

Bitinų ūkyje išteigta sodi-ninkystės, pienininkystės ir a-matų mokykla.

Nuo tos mokyklos gero var-dą pakilo ir Silėnų bažnytkie-mio vardas ir garbė.

Dabar apie Silėnus žino yek kiekvienas Lietuvoje švieses-nis žmogus. Toji mokykla taip pavyzdinai, tiksliai, rūpes-tingai ir praktiškai yra veda-ma, kad mokinį jau nevalio-ja sutalpinti savo triobesiuose. Jau yra nusamdyta tam tiks-lif keletas namų nuosalių.

Kiekvieną mokslo šakos skyrių veda ir mokina tam tik-ri specialistai žinovai, prity-ri mokytojai ir mokytojos, o p-lė Ona vien tik visą kuo va-dovauja, bet vis tiek be jos ži-nios niekas nesidaro ir jina pati yra geriausia pavyzdžiū darbštumo, uolumo, tvarkos ir meilės visiems kaip mokyto-jams, taip mokiniams ir mo-

kininkams. Jinai visur savo mokyklą viską pastebi, vi-nybės, netgi, ką reikia pa-bandyti, o ką reikia — priglau-bti, ir visoms toji jos kad ir kaip priežiūra jaudinama yra Onutės motiniškos rankos ir širdies gloja.

Onutė į tą mokyklą idėjo vi-są savo širdį, visą savo enar-giją, visą užrašytą jai Bitinų patarimą, visą savo gabumą, mo-lai, visą savo meilę.

Prie tos mokyklos įkūrimo savo patarimais ir nurodymais žymiai prisidėjo ir senelis kle-bonas, kurio-paklausius Onu-tė ir nustatė savo veikimą toje linkmėje.

Byvo ne vienas kurs troško ir dūsavo prie tos praklinios Onelės širdies ir turto, buvo net ir gana gerų, gražių, do-rų, turtingų, mokyty ir visais atžvilgiais gerbtinų kandida-tų, bet Onelės vienas ir tas pats būdavo jiems visiems at-sakymas:

— Mielas pone, apie mane galvos neskirkite, nes iš to nie-ko nebus. Nors aš tamstą la-bai gerbiu, bet mano širdis amžinai yra paaukuota mie-riausiam amžinaj atilsi Joneliui ir kol aš gyva būsiu, o kitas te-nai jo vietos neužims," — tai mano yra paskutinis žodis.

Ar tokia Onelės meilė buvo tikra ar ne, spręskite tamis-tos patys, nes aš nežinau.

F. V.

Ištikimybės Diena.

Released by Committee on Public Information.

ISTIKIMYBES DIENOS
PRAŠYMAS IR PREZI-
DENTO ATSAKYMAS.

Prezidentas autorizuoja skelbti sekamus susirašinėjimus.

Suv. Valstijų Prezidentui:—

Ketvirtyje Liepos dienoje, 1776 metais, šios Respublikos uždėtojai pradėjo judėjimą žmonių laisvei ir tautų teisei savęs valdytis. Šimtą ketu-rioliosimty du metu vėliau atrandame pasaulio demokra-tiją, kuriai ši tauta pioniere buvo, reakcijos ir autokratijos galybė smarkiai užpulta.

Mes reprezentuojame tas tautas ir žmones, kurių stūnai ir dukterys į šią žemę atvažio vėliau, kaip šios Respubli-kos uždėtojai, bet tu pačių i-dealų traukiami. Tautos, ra-sės ir žmonės, kuriuos mes re-prezentuojame, ar šiokiu ar to-kiu būdu dalyvauja kovoje ima. Vieni laimingai politiniu esimu džiaugdamiesi, viešai ir ginklu prieš pažangos prie-šius kovoja. Kiti, nelaimingai prisilgę, vientik pasyviai priešintis tegali. Treti gvol-tu buvo paimti visų prieš ar-mijosna. Galop, keletas dar nuosaliai lieka, sunkiai spau-džiami, geležiuoto kumščio gra-sinami, baimydamiesi būt in-trauktais ir nuo kitų atitrauk-tais, kuomet galutino nuo-sprendžio valanda ateis. Bet visi, per dideliausias kančias, ar akiai ar atviromis akimis tam pačiam tikslui kovoja, už žmonių teises savęs valdytis, kaip kam tinkamų atdro, už teisingą ir pastovią taiką.

Augstesnieji rasų interesai, kurias mes užpakaly palikome, pasidaro tolygiais augstes-niems Suvienytų Valstijų inte-resams šiame daug reiškan-čiame laike. Mes skaitome sa-vo netik kaip Amerikos ben-drijos, vienos ir nepadalin-a-mos, nariai, bet pasaulio ben-drijos, lygiai nepadalinamos.

Susivieniję demokratinių pa-saulio — valstijų principu, ku-ris dabar del savo butybės Eu-ropos karės laukuose kovoja, mes pasiryžome 4 liepos dieną, 1918, parodyti specialiu ap-vaikšiojimu savo ištikimybę šiai šaliai ir tikslams, del ku-rių kariuomenė ir mes su pa-garba prašome Jūsų į šį fak-tą Jūsų drangų piliečių domos atkreipti, kad jie galėtų susi-

dėti su mumis pažymint netik tautos laisvės, bet pasaulio laisvės metines sukaktuves.

PASIRASO:

Armenai: Amerikos Ar-menų Tautos Unija, per Miran Sevasly, pirmininkas, ir Voc-han Chookagian, sekretorius; Armenų Tautos Unijos New Yorko skyrius, per Z. Mati-kia, prezidentas.

Assiriečiai: Amerikos Assi-riečių Asociacija, per Joel E. Werda, prezidentas.

Belgai: Belgio-Ameriko-niškai Tautiškas Susivieniji-mas, per, Felix J. Streyc-kmans, prezidentas.

Čechoslovakai: (Bogemai, Moravai, Sileziečiai, Slavokai) Čecho-Slovakų Tautos Tary-ba, per Jaroslav Cisar, sekre-torius.

Danai: Ekzekutyvės Ko-misijos nariai, Dr. Max Henius, Carl Antonson, John Christen-sen, Henry J. Hertz; Patrijo-tiškos Tarybos Lyga, per Ja-cob A. Riis.

Finai: Finų Pagelbos Dr.-ja Imatra, per Vaino Jaivi, sekretorius; Finų Kongregaci-jinė Bažnyčia Golgotha, per John Laine, trustistų bordo sekretorius; Kaleva Panos, per Sara Rayhy, sekretorė.

Grekai: Greko-Ameriko-niška Tautos Unija, per D. J. Theophilatosk pildomojo ko-miteto pirmininkas, Nicholas L. Bistis, sekretorius.

Holandai: Muskegon, Mich., per gerb. Ben Costerbaan; Hol-land, Mich., per Henry A. Langeland, Kun. J. Dolfin, gerb. Gerrit J. Dickema, Majo-ras Nikodemus Bosch, Gerrit J. Van Scheven, Henry Hol-keboer, ir Kun. Edward J. Took; Grand Rapids, Mich., Jacob Steketee, Cornelius Dos-ker, Kun. John Groen ir Kun. Henry Beets.

Italai: Amerikos Romėnų Legijonas, per Dr. Antonio Stella, prezidentas.

Japonai: Pietinės Kalifor-nijos Japonų Sąjunga, per No-riyuki Toyama, prezidentas; New Yorko Japonų Sąjunga, per Reitaro Ichinoneia, prezi-dentas; Chicago Japonų Są-junga, per Tomihoi Maruya-na, prezidentas; Amerikos Ja-ponų Sąjunga, San Francisco, per George Shima, presiden-tas.

Kinai: Amerikos Kinų Tauti-ninkų Lyga, per Chian Pe Kiang, prezidentas; Amerikos Kinų Piliečių Sąjunga, New York; Kinų Laisvi Masonai,

San Francisco, Cal., Seitos Ki-nų Kompanijos, San Francis-co, Cal., Auksinės Valstijos Prigimti Sūnai, San Francis-co, Cal.

Lenkai: Lenkų Tautiškas Departamentas, per Henry Setmajer, sekretorius.

Lietuviai: Amerikos Lie-tuvių Taryba, per Charles V. Chesnul, sekretorius.

Norvegai: Norvegijos Su-nai, per L. Slevenheim, vy-riausis sekretorius Magnus Swenson.

Pietiniai Slavai: (Kroatai, Serbai, Slovenai), Pietų Slavy Tautos Taryba, per John J. Gregurevich, sekretorius.

Portugalai: I. D. E. S. Vir-šiausis Skyrius, San Francis-co, Cal.

Prancūzai: Amerikos Al-zasiečių ir Loreniečių Genera-lė Sąjunga, per gerb. Daniel Blumenthal, prez.; Prancūzų Sąjungų Federacija Suvieny-tose Valstijose; New Yorko Prancūzų Draugijų Federaci-ja, per Louis Delamarre, ge-neralis sekretorius.

Prancūzų-Kanadiečių: Fran-cūzų Kanadiečių Draugija, New Yorko.

Rumunai: Rumunų Taut-os Lyga, Cleveland, Ohio, per Dr. D. Moldovan.

Rusai: Ruskoje Slovo, per Leo Pasvolsky.

Švedai: John Ericson Pat-rijotiškos Tarybos Lyga, per Harry Olsen, prezidentas, Har-ry Lund, vice-prezidentas; Evangelistų Liuteronų Augs-tana Synodas, per Gus Bran-delle, vieikantis prezidentas; John Ericson Lygos Metropo-liško Distrikto Taryba, per Peter Hanson, pirmininkas.

Šveicarai: New York Švei-carų Kliubas, per Ulrich Eck, prezidentas.

Vengrai: Amerikos Veng-rų Ištikimybės Lyga, per Ale-xander Konta, prezidentas.

Vokiečiai: Vokiečių Demok-ratijos Draugai, per Franz Siegel, prezidentas.

PREZ. ATSAKYMAS SEKA:

Mūsų svetimo gimimo piliečiams:—

Su didele užuojauta perskau-čiau peticiją, mano adresuota jus reprezentuojančių įstaigų, del jūsų sumanymo Nepriklausomybės Dieną apvaikšioti. Ir aš noriu jums atsakymą apreikšti mano nuosirdų pri-pažinimą jūsų ištikimybę ir gerą valią išreikšiant. Nie-kas šioj karėj nebuvo taip ma-loniu, kaip mūsų svetur gimū-sių piliečių, sūnų ir dukterų kitur gimusių pakilimas di-džiausiame mūsų tautos prie-polyje. Jūs parodėte, kur jūs stovite, ne vien tik jūsų daž-nais ištikimybės išpažinimais iškiniams, del kurių mes ko-vojame, bet per jūsų veržiantį-sį atbalsį pašaukimams patrio-tinėn tarnybon, inimant vir-šiausią tarnybą paaukojant gyvastį kovoje už teisybę, lai-svę ir demokratiją. Prieš tokį pašaukimą, kokį jūs paro-dėte, visokie rasių skirtumai nyksta, ir mes jaudinamės pi-liečiais liuosų dvasių Respubli-koje.

Tai-gi aš laikau už malonu-mą, su nuosirdžiais užgyri-mais, atkreipti domos visu-mo draugų tėvynainių į jūsų peticiją, ir aš prašau, kad jie susivienytų su jumis padaryti šių metų Nepriklausomybės Dieną, kuomet visi principai, kuriems prisiekėme, yra iš-bandomi, padaryti vieną iš žy-miančių mūsų tautos istorijo-je.

Kaip 4 liepos d., 1776 m., buvo demokratijos aušra šiai tautai, lai mes 4 liepos d., 1918 m., apvaikšiosime naujos ir didesnės demokratijos dvasios gimimą, kurios intekme, mes viliamės ir tikime, ką po Ne-priklausomybės Deklaracija pasirašiusieji apie save

